

ERIC HOOFD SCHILDERSBEDRIJF

Voor al uw binnen- en buitenschilderwerk.

Maalderij 8 • 3755 CG Eemnes • Tel. 06-51886413 • www.ehschilders.nl • e.hoofd@live.nl

HISTORISCHE KRING EEMNES

RESTAURANT EEMLAND PARTYCENTRUM 'T KOETSHUYS

Laarderweg 74, 3755 AR Eemnes, Tel.: (035) 531 48 67

EEMoptiek

Gediplomeerd opticien
en contactlensspecialist
Lid A.N.V.C.

Laarderweg 44
3755 AP Eemnes

☎ 035 - 621 24 99
🌐 www.eemoptiek.nl
✉ info@eemoptiek.nl

openingstijden: dinsdag t/m vrijdag 9.00-18.00 uur. zaterdag 09.00-17.00 uur

Kwartaalblad

Jaargang 36

3 - 2014

De Groentespecialzaak van
Eemnes en omstreken!

Lekker Gezond, Laarderweg 24B
3755 AN Eemnes, TE: 035 5386257

Topkwaliteit Groente & Fruit
Verse Salades
Verse Maaltijden
Verse Soepen
Vers gesneden Groentemixen
Verse Sappen
Fruit Kisten
Superfood
 Tarwegras-sap

WWW.WELKOOP.NL

Speciaalzaak in:

- tuinartikelen
- diervoeders en benodigdheden
- ijzerwaren en gereedschappen
- werkkleding en -schoeisel
- agrarische artikelen

SOEST
Torenstraat 16,

EEMNES
Noordersingel 18B,

NOTARISKANTOOR
MR. W.A. VAN DER SLUIS

BARBEELSTRAAT 4 - 3755 KP EEMNES
TELEFOON (035) 5336704
FAX (035) 5336705
E-MAIL INFO@NOTARISVANDERSLUIJSLUIS.NL

AUTO CENTRUM EEMNES

Goed is niet Goed genoeg....

info@autocentrumeeemnes.nl
www.autocentrumeeemnes.nl

Bramenberg 6
3755 BX Eemnes

 (035) 539 5174 | 06 559 737 39
 (035) 539 5169

HISTORISCHE KRING EEMNES

DOEL VAN DE VERENIGING IS:

Bevordering van de kennis van- en de
belangstelling voor de geschiedenis in
algemene zin en de geschiedenis van
Eemnes, met aansluitend gebied, in het
bijzonder.

jaargang 36, nr. 3
september 2014
verschijnt viermaal per jaar

BESTUUR

Voorzitter:
Mw. N.E. Lemckert, Zilverchoon 11
3755 TH Eemnes, 035-5311913

Secretaris:
J.J. Groeneveld, Zilverchoon 37,
3755 TH Eemnes, 035-5381609

Penningmeester:
S.N.J. van Zanden, 035-5389432
HKE-Girorekening NL71INGB0002080362
HKE-Rabobank NL31RABO0315911425

Leden:
H.A. van Hees, 035-5389849
J.B. Nouwens, 035-5389239
R.T. van der Schaaf, 035-5386094
Mw. E.C.M. Seure, 035-5310129
J.J. van Wijk, 035-5314689
R.J. Ham (asp.), 035-5311424

LEDENADMINISTRATIE

G.A.M. van Wijk-Blom, 035-5314689,
Raadhuislaan 39, 3755 HA Eemnes.

KWARTAALBLAD

Redactieadres
Kerkstraat 15, 3755 CK Eemnes
035-5389849, info@kleinwee.demon.nl

Redactie:
Henk van Hees en Ruud Ham

Opmaak:
Hans van Gelder

Druk:
Drukkerij J. Bout & Zn – Huizen

Losse nummers:
€ 4,- excl. verzendkosten

LIDMAATSCHAP

€ 14,- p.j., incl. kwartaalblad, voor leden in
de BEL-gemeenten (Blaricum Eemnes en
Laren NH). Leden buiten dit gebied betalen
€ 22,- p.j. i.v.m. verzendkosten.
Opzegging schriftelijk voor 1 december.
Vrienden HKE minimaal € 15,- p.j.

INTERNET HKE-ACTUEEL

www.historischekringeeemnes.nl
info@historischekringeeemnes.nl

WERKGROEPEN

Bouwingsgeschiedenis:
R.T. v.d. Schaaf, 035-5386094

Beeld en Geluid:
J. Frantsen, 035-5310442

Beheer archief:
J.J. Groeneveld, 035-5381609

Beheer voorwerpen:
H.H.M. van Roy, 035-5312531

Bibliografie:
R.T. van der Schaaf, 035-5386094

Foto's:
J. Frantsen, 035-5310442

Genealogie:
H.A. van Hees, 035-5389849

Interviews:
H.A. van Hees, 035-5389849

Tentoonstelling:
J.B. Nouwens, 035-5389239

Website:
W.A.M. de Witte, 035-5388130

© 2014 Historische Kring Eemnes. Alle rechten voorbehouden. Het geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen is slechts toegestaan na toestemming van de redactie. De uitgever heeft er naar gestreefd de rechten van illustraties volgens wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen nog bepaalde rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht zich te wenden tot de uitgever: info@historischekringeeemnes.nl. Auteurs die in dit tijdschrift publiceren geven daarmee onvoorwaardelijk toestemming tot het in digitale vorm opnemen in openbare databases. Logo van HKE: © 2009 Joop Smids, Eemnes, met alleenrecht gebruik voor HKE.

Inhoud

Oudheidkamer	91
Houtappel (Peter P.M. Karthaus en Tom J.M. Schlatmann)	92
Interview met Theo Beijerinck (Cees van Rijsdam)	98
Kwartierstaat Goos Hagen (Wiebe van IJken)	113
Oplichting in Eemnes in 1904 (Henk van Hees)	130
Inleveren kopij voor het volgend nummer	136

Van het bestuur

Bij uitzondering mag ik als voorzitter het redactionele stuk schrijven van dit kwartaalblad. En dat is niet zonder reden.

Tien jaar hebben we de vertrouwde omslag met kaart op roomkleurig omslag gekend. Bij onze trouwe drukkerij Graficiënt vonden ingrijpende reorganisaties plaats. Dat was voor ons het moment dat 'het bed eens opgeschud mocht worden'. Het resultaat is dat ons blad vanaf nu gedrukt wordt bij Drukkerij Bout te Huizen. De prijsstelling van deze drukkerij bleek veel aantrekkelijker. Behalve de nieuwe omslag kunnen we af en toe ook het kwartaalblad geheel in kleur uitbrengen, en dat zonder hogere kosten. Zo'n gekleurde uitgave komt er als het beeldmateriaal zich daarvoor leent.

Vele jaren kwam het redactionele stuk uit de pen van Joop Smids. Joop nam in het vorige nummer op deze plaats afscheid als bestuurslid en zou nog even

blijven meewerken aan het kwartaalblad en ondertussen een opvolger inwerken. De opvolger hebben we inmiddels gevonden in de persoon van Ruud Ham. En u begrijpt dat we daar erg blij mee zijn. Ruud heeft net als Joop een achtergrond in het grafische vak. Ruud is begonnen met het ontwerpen van de nieuwe omslag.

Persoonlijke omstandigheden nopen Joop al na dit nummer te stoppen. Dat is sneller dan we verwacht en gehoopt hadden. Op deze plaats wil ik namens het bestuur Joop in het bijzonder danken voor zijn trouwe en deskundige inzet voor ons kwartaalblad. Sinds het vierde kwartaal van 1999 heeft hij, samen met Hans van Gelder, het kwartaalblad verzorgd en opgemaakt. Dat is op de kop af vijftien jaar! In die tijd is de vormgeving van het blad steeds verder verfraaid en is het daarmee aantrekkelijk geworden om te lezen. Chapeau!

Liesbeth Lemckert, voorzitter

Tentoonstellingen

Verwacht per 29 november

Ocrietfabriek

van opbouw tot afbraak

Oudheidkamer Eemnes
Raadhuislaan 2a
Telefoon 035-5382375

Geopend:
zaterdag van 14.00-16.00 uur
Toegang gratis

Houtappel:

UROLOOG IN HET ONZE LIEVE VROUWE GASTHUIS TE AMSTERDAM EN FOKKER VAN HET ARABISCHE VOLBLOEDPAARD TE EEMNES

PETER P.M. KARTHAUS EN TOM J.M. SCHLATMANN
Urologen opgeleid in het OLVG

HOUTAPPEL UROLOOG

Hippolythe Emile Clement Marie Houtappel, Pieter voor intimi, wordt op 21 juli 1902 geboren in Maastricht. Hij is enig kind. De familie van zijn vader is oorspronkelijk afkomstig uit 's-Gravenvoeren in het huidige België, maar vanaf 1744 gevestigd in Maastricht. Zij verdienen hun brood in de orgelbouw, zadelmakerij en wijnhandel. Alles duidt erop dat het de familie materieel voor de wind gaat. Zijn vader is ingenieur, maar overlijdt op 49-jarige leeftijd als Pieter nog maar 12 jaar oud is. In Amsterdam gaat hij medicijnen studeren en doet zijn artsexamen op 6 februari 1929.

Nog voor zijn afstuderen overlijdt zijn moeder op 53-jarige leeftijd (1928). Hij leert zijn vrouw Lizzie Kuinders kennen en trouwt met haar op 7 juli 1931.

Hij wil zich gaan specialiseren, maar weet aanvankelijk nog niet zo zeker waarin. Hij begint als assistent-gynaecoloog, eerst in München en vervolgens in Den Haag. Dan klopt hij aan bij de poort van het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis te Amsterdam (OLVG) en solliciteert naar een opleidingsplaats heekunde. Hij kan beginnen op 14 juli 1930 en is dan, zoals gebruikelijk, voor één jaar inwonend assistent.

OPLEIDING TOT SPECIALIST

Dr.Oidtman (1865 – 1940), zijn opleider algemene heekunde, was daar destijds bij de start van het OLVG (1898) als 'jong en modern' chirurg aan de slag gegaan. In de loop der jaren ontwikkelt zijn vakgebied zich met grote sprongen. Hij komt tot de conclusie dat een verdere specialisatie binnen de algemene heekunde meer dan wenselijk is.

In 1934 komt het tot een splitsing in zelfstandige afdelingen voor algemene heekunde, gynaecologie en urologie. Later zal orthopedie volgen. Voor de afdeling urologie heeft men Houtappel op het oog. Natuurlijk moet hij eerst de opleiding tot uroloog nog realiseren. Dat vereist nog een jaar stage bij een vooraanstaande urologische kliniek. Zo is dat bepaald door de recent opgerichte Specialisten Regi-

stratie Commissie. Houtappel kiest voor zijn opleiding tot uroloog een geheel eigen weg. Hij reist met zijn vrouw naar de Verenigde Staten en wil ervaring opdoen met de endoscopische prostaat-resectie. Dat is op dat moment een grensverleggende behandelingsmethode, die in Europa nog nauwelijks wordt toegepast. Daarnaast bezoekt hij fabrikanten van

endoscopische en chirurgische instrumenten. In augustus 1934 keert hij terug uit de Verenigde Staten en vervolgt in Europa zijn opleiding met stages in Berlijn en Parijs. Hij wordt per 1 januari 1935 als uroloog aangesteld in het OLVG.

DE OPLEIDING UROLOGIE OLVG AMSTERDAM 1939-2014

In 1939 werd de urologische afdeling van dr. Houtappel in het OLVG geschikt bevonden als opleidingskliniek. Sindsdien zijn er tot heden 64 urologen opgeleid. Naar aanleiding van dit 75-jarig jubileum werd een gedenkboek uitgegeven. Daarin wordt de ontstaansgeschiedenis in de jaren dertig van de vorige eeuw van het specialisme urologie in Amsterdam en het OLVG in het bijzonder, beschreven. Daarnaast wordt aandacht besteed aan aspecten van het opleiden in het algemeen en worden de carrières beschreven van de opgeleide urologen. Tenslotte wordt

De Stoeterij Rodania genaamd had het adres Goyergracht 27A Eemnes. Houtappel woonde toen nog in Laren. In de wei geheel links is in 1958 de woning van Houtappel gebouwd. In het lagere gedeelte waren de stallen en in het hogere deel bevond zich de manege. Foto ca. 1950.

een visie gegeven op de toekomst van het opleiden.

HOUTAPPEL FOKKER VAN HET ARABISCHE VOLBLOEDPAARD

Houtappel en zijn vrouw - het gezin bleef kinderloos- woonden in Amsterdam en verhuisden in 1938 naar Laren. In Eemnes liet hij in dat zelfde jaar op Goyergracht 27A een manege bouwen met de naam Rodania voor zijn grote liefhebberij : het fokken van het Arabische volbloedpaard.

Houtappel heeft een enorme band opgebouwd met Arabische volbloedpaarden. Het begon in Scheveningen waar hij op de boulevard een ruiter op een Arabier zag rijden. Hij werd op slag 'gegrepen' door dit type raspaard. Al in de jaren '30 kocht hij zijn eerste twee Arabieren, één voor zijn echtgenote en één voor hem. Hij is één van de oprichters van de Nederlandse Arabieren Club, later de Vereniging Arabische volbloedpaarden Stamboek (AVS) in Nederland . De ruiter uit Scheveningen bleek de voorzitter te zijn van deze vereniging. Hij was verzot op

Houtappel op Nizzam.

rijden en er ging geen weekend voorbij zonder dat hij zijn paarden had bereden. Op Rodania stonden 8 merries en 4 hengsten. Het zou de plaats worden waar hij Arabische volbloeds met succes ging fokken, aanvankelijk uitsluitend met 'Engels materiaal', later werden ook Arabische volbloedpaarden geïmporteerd uit Polen en Spanje. Zijn grootste succes zou Nizzam worden, een hengst die vele prijzen won en uiteindelijk werd verkocht aan een Amerikaanse.

Vanuit zijn huis had hij zicht op het weiland waar zijn merries met veulens liepen. Hij kocht en verkocht. Er wordt gezegd dat de regisseur Roman Polanski tot zijn klantenkring behoorde en ook Mohammad Reza Shah Pahlavi (1919-1980), de sjah van Perzië kocht bij hem een Arabier.

Naast zijn bekendheid als fokker, werd hij ook steeds meer gevraagd als jurylid om Arabische volbloeds te beoordelen. Niet alleen in Nederland , maar ook in het buitenland en – tot zijn trots – zelfs in Engeland: ' dan ben je toch geen kleine

Links de villa aan de Goyergracht gebouwd in 1958. Rechts de manege.

jongen'. Via deze weg wist hij ook beslag te leggen op veel belovende paarden. Naast ups zijn er ook downs. Zo kocht hij een toppaard uit Rusland uitsluitend op grond van zijn papieren en beschikbare foto's en wist hij het op alternatieve wijze via de Baltische Zee het land uit te krijgen. Het schip verzeilde in een storm, het paard raakte ernstig gewond en overleed op de kade in Nederland.

Volgens mevr. Modderman¹, die vele jaren voor zijn paarden heeft gezorgd, was Houtappel een echte dierenvriend, gek op zijn paarden, dol op zijn foxterriër. Zij omschrijft hem als vriendelijk, charmant soms, maar gesloten. Hij was eerder afstandelijk en zakelijk. Hij had een uitgesproken voorkeur voor 'zijn eigen soort' en was minder geïnteresseerd in 'de gewone man'. De liefde voor paarden en de voorkeur voor de Arabische volbloeds deelde hij met zijn echtgenote. Zij was een beeldschone vrouw, lief en vriendelijk, die zich verder vermaakte met tuinieren en golf. Geleidelijk groeide het echtpaar uit elkaar. Zijn interesse in andere vrouwen was daar niet vreemd aan. Uiteindelijk is zij verhuisd naar Gstaad. Zij was overtuigd katholiek en wilde zeker niet scheiden.

Houtappel en Rachim, kampioen in Nederland en Groot-Brittannië. Datum onbekend

Houtappel was afkomstig uit een welgestelde familie, had geld genoeg, maar kon slecht uitgeven. Hij lag geregeld met de fiscus overhoop. Zijn fokkerij was steeds verlieslijdend, wat fiscale voordelen had. Toen de fiscus de fokkerij niet meer accepteerde als bedrijf maar ging bestempelen als een

hobby, bleek zijn verkoop minder slecht maar duidde Houtappel het nu als gunstige 'incidentele inkomsten' waarover geen belasting geheven werd.

Hij ging zeer goed gekleed, hield van dure sportauto's. Snelheidsbeperkingen waren niet op hem van toepassing. Hij had een selecte vriendenkring in het Gooi, waarvoor zo nu en dan ontvangsten werden gegeven op Rodania.

Hij heeft al die jaren veel betekend voor de Arabische volbloedfokkerij. Zijn verdienste voor de vereniging AVS werd geëerd met een erelidmaatschap in 1965. Uiteindelijk verhuisde hij enkele jaren na zijn pensionering in 1968 naar Engeland, om ook daar een stoeterij op te zetten.

Korte tijd is hij uitgeweken naar de USA en Canada, maar hij keerde uiteindelijk weer terug naar Engeland, waar hij in Norwich in 1993 overleed.

NOOT

1. Met dank aan de heer en mevrouw Modderman, goede vrienden van dokter Houtappel, die wij konden interviewen in 'De Haverkist', hun huis in De Steeg. Mevrouw Modderman-van Dorssen verzorgde in de jaren vijftig de paarden op Rodania, maakte enkele dieren zadelmak en bracht ze voor bij keuringen. Zij speelde later een belangrijke rol in de AVS, waarvan ook zij erelid werd.

Mijn naam is: Theo Beijerinck

CEES VAN RIJSDAM

In de afgelopen maanden was ik meerdere keren te gast bij een bekende Eemnesser.

Zijn naam is:

Theo Jorden Martinus Beijerinck, wonend aan de Wakkerendijk nummer 5.

Bij velen bekend als huisarts, maar nu krijgen wij de gelegenheid hem beter te leren kennen en zijn levensloop ontvouwt zich in dit interview.

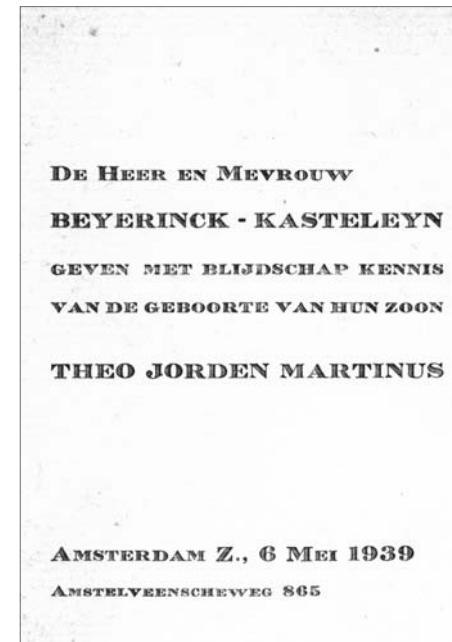
Wie is deze man en hoe verliepen zijn jeugdjaren?

Ik ben geboren op 6 mei 1939, in het huis van mijn ouders aan de Amstelveenseweg in Amsterdam. Mijn vader heette: Carel Willem Beijerinck; hij is overleden in 1978. De naam van mijn moeder was: Alida Margaretha Dorothea Kasteleijn; zij overleed in 1992. Ons gezin bestond verder nog uit twee oudere broers en een jongere broer. Mijn vader was ook arts en hij ging, voor specialisatie tot dermatoloog, vanuit Amsterdam naar Groningen. In de eerste oorlogsjaren (1942) verhuisden we naar Hilversum, waar mijn vader een aanstelling kreeg als bedrijfsarts bij Philips, in het gebouw aan de Jan van der Heijdenstraat. Een bijzonderheid was dat mijn vader de tweede bedrijfsarts werd in fulltime dienstverband in Nederland, met in Hilversum een aantal van 4000 werknemers. Later kwam de locatie Huizen van Philips er nog bij. De oorlogsjaren zijn voor onze familie redelijk rustig verlopen; wij hebben geen honger gekend en hadden een meisje voor dag en nacht in huis. Ook de bevrijding in 1945 heb ik niet bewust beleefd. Wel moet ik vermelden dat mijn vader in 1944 enige tijd als gijzelaar gevangen heeft gezeten in St.-Michielsgestel bij Vught en later in Amersfoort.

Dan volgen jouw schooljaren; vertel ons daar eens wat meer over?

Vanaf mijn vierde levensjaar ging ik naar de kleuterafdeling van de geïntegreerde kleuter- en lagere school van de Hilversumse School Vereniging in het pand aan

Geboortekaartje

Eén week oud, bij vader op schoot.

de Frans Halslaan. Wij woonden toentertijd aan de Sophialaan. Die periode op de lagere school heeft geduurd van 1944 tot 1950, en verliep rustig en ongestoord. Het Hoofd der School heette meester De Koning. De school telde zeven klassen, en de laatste klas was een voorbereidend jaar voor het middelbaar onderwijs. Ik herinner mij nog wel dat wij knutselles kregen bij de meester thuis. Vanaf 1950 ben ik op de Rembrandt ULO beland aan de Rembrandtlaan; dat duurde tot 1954. In de laatste twee jaar zat ik samen met mijn drie jaar oudere broer in dezelfde klas. Daar heb ik toen centraal schriftelijk examen gedaan. In 1955 deed ik mijn intrede op de HBS en werd geplaatst in het derde leerjaar. De school heette Het Nieuwe Lyceum en bevond zich in de omgeving van de Witte Kruislaan. Het eerste jaar daar was een echt feestjaar, veel vrije tijd en regelmatig voetballen en rolschaatsen in de straat waar ik woonde. Ik werd lid van de Philips Sport-vereniging en ging tennissen bij de Philips Tennisvereniging Hoogerheide, waar de grounds-

Herfst 1940: in de box in Haren.

1950: klas 6 van de lagere school.

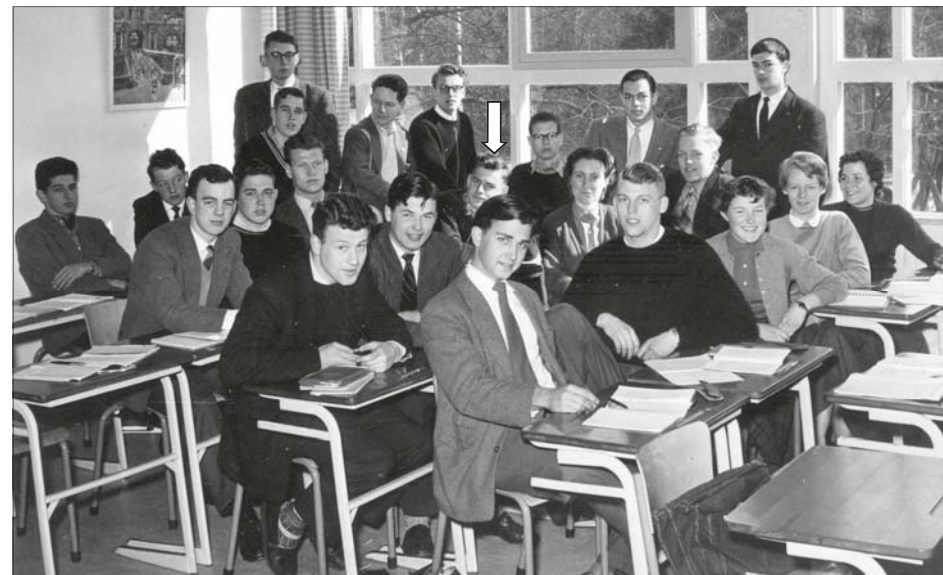

man de vader was van de legendarische tennisser Piet van Eijnden. Mijn studieresultaten voor de vakken wiskunde, natuurkunde en scheikunde waren beter dan de talen, dus werd het vanzelfsprekend HBS-B. Van 1955 tot 1958 heb ik daar op school gezeten, een moderne school met twee grote sportvelden en twee gymlokalen. We kregen les van zeer geïnspireerde leraren en daar heb ik ook mijn examen gehaald. Toen kreeg ik al het advies medicijnen te gaan studeren, met name door biologieleraar Waage.

Van huis uit kreeg je natuurlijk al veel mee over de studie, o.a. via verhalen uit de praktijk van vader

Ja, dat klopt. Eigenlijk ben ik er natuurlijk ingerold. In september 1958 begon ik

1954: Het Nieuwe Lyceum in Hilversum. Boven de voorste jongen met stropdas zit Theo Beijerinck.

mijn studie medicijnen aan de Leidse Universiteit. Het begon vanzelfsprekend met de ontgroeningsperiode wat leidde tot het lidmaatschap van het Leids Studenten Corps. Van 1964 tot 1967 deed ik co-schappen in het 2^e lijns ziekenhuis van het Clinisch Hoger Onderwijs in Rotterdam. Die plaats was met name interessant omdat het dichterbij de dagelijkse praktijk van de huisarts stond, en dat zag ik als mijn toekomstig werkterrein. Daar ben ik in januari 1967 afgestudeerd. Terugkijkend op een prima studententijd met zware colleges van 's morgens 8 tot 's middags 5 uur en weinig tijd voor sport en sociëteit, dus volledig gefocust op de medicijnenstudie.

Ben jij eigenlijk nog opgeroepen voor militaire dienst, of kwam je in aanmerking voor uitstel?

Het bijzondere hiervan is, dat ik na mijn afstudeerdatum zelf contact heb gezocht

met de militaire instantie, waardoor ik in maart 1967 ben opgekomen. Eerst naar de marine-opleiding (Marine Opleidings Kamp) in Loosdrecht voor een opleiding van negen weken tot ARO. Omdat ik inmiddels getrouwd was, kwam mijn vrouw Els in aanmerking voor kostwinnersvergoeding en ze heeft tijdens mijn diensttijd een apothekers-assistente-opleiding gedaan. In de tiende week werd ik als arts geplaatst bij de duikopleiding in Den Oever. Ik heb daar ongeveer zes maanden gewerkt op het schip de Soemba. Vervolgens ben ik benoemd tot Luitenant ter Zee II, en mocht in het weekend naar huis in Baarn. Men vond mij maar een “lastig geval”, en uiteindelijk werd ik via de Sociale Medische Dienst in Leiden (personele zaken) afgevoerd. Mijn militaire dienst periode heeft dus slechts negen maanden geduurd, tot december 1967. Hoewel ik 24 maanden had moeten dienen, en veroordeeld kon worden tot niets doen, terwijl er op dat moment aan huisartsen een tekort was.

En toen begon het werkelijke leven ter bekroning van je studie en het begin van je praktijk als huisarts, is het niet?

Zeker! In Landsmeer had ik in een grote praktijk waargenomen en dat was geen direct succes. Daarna ging ik op zoek naar een eigen praktijk! Verschillende locaties heb ik verkend, ondermeer in de Achterhoek en in Twente. Toen kwam al gauw Eemnes in beeld. Mijn vader zat in een regiogroep van artsen en er was een samenwerking ontstaan in Laren, Blaricum en Eemnes. Toen, in 1968, telde Eemnes ongeveer 3000 zielen. De bekende dokter K.R.D. Smit had hier zijn praktijk (zonder apotheek). Het groeide dr. Smit boven het hoofd, en hij was erg verheugd toen ik mij meldde. Ik kreeg de mogelijkheid om te kiezen voor Huizen met een vrije vestiging of Eemnes. Deze plek boeide mij ontzettend, temeer daar er zowel boeren, burgers als buitenlui woonden. Er volgde een uitnodiging voor een oriënterend gesprek op het Gemeentehuis met het College van Burgemeester en Wethouders (burgemeester De Bekker en gemeentesecretaris Barendrecht) over o.a. Eemnes als groeigemeente. De keuze was snel gemaakt en ik werd met mijn 28 jaar de jongste huisarts in 1968. Er werd ons een Philips-woning toegewezen op de Parklaan nummer 12 per 1 mei 1968. In die periode zijn er veel woningen gebouwd o.a. op Raadhuislaan, Plantsoen, Zaadkorrel, Rutgers van Rozenburglaan

1968: vestigingsbericht Parklaan.

1972: praktijk op de Wakkerendijk 5.

en Parklaan en zijn er veel “import”-mensen komen wonen, die zelf een gezin begonnen of aan gezinsuitbreiding toe waren. Gestart als huisarts in een groeiwijk met als noviteit: weekenddienst in Laren, Blaricum en Eemnes, en later ook nog avonddiensten. Een kinderrijke patiëntengroep, dus veel bevallingen. Opbouw van een praktijk en oriëntatie in de nabije omgeving (mond-tot-mond-reclame), met toeloop van jongere gezinnen uit Laren en Blaricum. Begonnen met 0 zielen, en middels een snelle groei, met een jaar al 1000 zielen. Veel kraamvisites gedaan, in overleg en samenwerking met diverse kraamverzorgsters. De periode Parklaan (praktijk aan huis) liep van mei 1968 tot mei 1972, dus vier jaar. In die jaren woonden wij op de begane grond en hielden praktijk op de eerste verdieping. Het werk nam toe: straatongevallen, locatie De Witte Bergen, en er bestond nog geen 1.1.2 of 06.11!

De groeiende praktijk noodzaakte ons om uit te zien naar een ruimer pand. Ons oog viel op de winkel De Blauwe Vlam van Teus Rozenberg aan Wakkerendijk 5, een winkel-woonhuis. Vanaf oktober 1971 vond er een totale verbouw plaats onder leiding van Tijs Blom. Jan Rooijackers, onze overbuurman op de Parklaan en opzichter van de bouw van woningen van Philips, gaf adviezen en had toezicht op de verbouw van onze nieuwe woning.

Niet onvermeld mag blijven de steun die ik mocht ontvangen van collega's als de heer Smit, mevrouw Bon-Wiselijs, en de heer Keeman. Vanaf 1970 startte de bouw van Philips woningen aan de Ploeglaan en de Klaproos. Toen kwam ook de “vrije artsen keuze” in beeld, ik kreeg met name patiënten uit Laren en Blaricum.

70er jaren: praktijkruimtes.

Medisch beroepsgeheim is de code bij artsen; maar geef ons toch enig inzicht in de meest voorkomende gevallen en gebeurtenissen in die jaren.

In zijn algemeenheid kan ik best een aantal voorvallen noemen. Er werden veel weekenddiensten gedraaid; dat geschiedde in een groep van 10 artsen. Ook heb ik een groot aantal bevallingen mogen doen en dan bij voorkeur in de avonduren; de psychologie heeft vaak invloed op het moment van bevallen! Er kwam een functie bij, die van gemeentearst met o.a. de keuringen voor de brandweer en de taak als gemeentelijk lijkschouwer (de doden in de openbare ruimte). Saillant voorbeeld: er kwam een melding binnen over iemand die de Vaart was ingereden; er was een stoffelijk overschot, dus de begrafenisondernemer, de heer Van den Hoven werd gebeld, maar die was niet thuis; dat heeft zeker een uur geduurd en zorgde voor een zotte situatie op een plek met politie en veel omstanders. In die tijd was het zo dat een overledene niet in een ambulance vervoerd mocht worden, later is dat gewijzigd. Dat had ook tot gevolg dat mensen voor de vorm wel in een ambulance vervoerd werden en bij aankomst in het ziekenhuis bleken te zijn overleden, althans voor het verslag. Dit gegeven was voor de overheid reden om via helikopters het vervoer naar het ziekenhuis te versnellen. De traumahelikopter was geboren. Tegenwoordig spelen allerlei protocollen een rol, o.a. een ambulancebroeder mag niet meer dan 25 kg. tillen. Soms leidt dat tot vreemde situaties, bijvoorbeeld: de patiënt ligt met ernstige hartritmestoornis thuis op de eerste verdieping en moet met spoed naar het ziekenhuis. Volgens het protocol moet dan een hoogwerker van de brandweer opgetrommeld worden om de patiënt via het raam naar buiten te brengen. De les: als je denkt naar het ziekenhuis te moeten met een ambulance, ga dan beneden op de bank liggen en niet boven op bed. Zijdelings nog het vol-

gende feit: het toenmalige kruispunt van de A1 en de A27 zorgde ervoor dat er woningen verwijderd dienden te worden, o.a. het huis van Paul en Leentje Keet (later wonend aan de Meentweg); de kamerdeuren uit hun vorige woning zijn nu nog aanwezig in de praktijkruimte aan de Wakkerendijk. Leden van de vrijwillige brandweer in die tijd waren o.a. Jan Rigter, Toon Koppen en Kees Hensbergen; zij ondergingen periodieke keuringen en moesten op 55-jarige leeftijd stoppen vanwege verzekeringstechnische regelgeving. Ook herinner ik me nog uit de 80er jaren, de grote brand in de boerderij van Wiggerts aan de Meentweg, waarschijnlijk was kortsluiting de oorzaak, maar als gemeentearst werd ik toen niet opgeroepen. Een wonderlijke gebeurtenis speelde zich af bij het Raboes, waar een man zich van het leven had beroofd op een boot, temidden van een ruig en ongecontroleerd zooitje. Dit was een zaak voor de gemeentelijk lijkschouwer; in die functie ben ik tot 1990 werkzaam geweest. Het bouwhuisje op de Algemene Begraafplaats in Eemnes aan de Laarderweg had als bestemming een plek voor schouwing van slachtoffers.

De naam en persoon van “Snotje” is nog bij vele Eemnessers bekend. Wat waren jouw bemoeienissen en hulp met en voor deze wonderlijke man?

De eigenlijke naam van Jan Snot was Jan Heinen, afkomstig uit Huizen en van beroep huisschilder. We denken dan aan de jaren 1973 en 1974. Er waren contacten met Tijs Blom (voor schilderwerk) en collega-arts Paul Hoekstra, die vanaf de Ploeglaan naar de Kerkstraat verhuisde (1974-1975) in het pand van de familie van Dirk van der Wardt. Snotje verbleef veelvuldig in de schuur achter dat huis. Ook had hij een tijdelijke verblijfplaats in de voormalige emailleerfabriek Emrec (Torenzicht/Laarderweg). Er was een kleine groep van mensen die zich bekommerden om hem o.a. Hoekstra, Arnolds, Elsinga en wijzelf. Na afbraak van Emrec regelde Tijs Blom een woning voor Snotje in de brandweerkazerne aan de Raadhuislaan (nu: Oudheidkamer van de HKE). De oude man was vaak sterk vervuild, ging dan bij ons thuis in bad, kleepte zich weer aan en ging verder zwerven. Hij regelde op zijn manier al vloekend en tierend het verkeer op de weg. Zijn verjaardag werd vaak gevierd bij de familie Hoekstra thuis. Vlak voor zijn dood heb ik hem nog bezocht in Hoog-Laren; na zijn overlijden hebben we de begrafenis geregeld.

Portretfoto van Jan Snot (1973).

Er was een dienst in de RK. Nicolaaskerk aan de Wakkerendijk en tenslotte is hij ter aarde besteld in ongewijde grond op de begraafplaats achter de kerk (Jan wilde niet aan de drukke Laarderweg begraven worden). Vele Eemnessers waren in grote getale aanwezig bij het afscheid van deze bijzondere dorpsfiguur (in de kerk waren op de eerste rij ook 2 nichten van Jan, uit Huizen, aanwezig in traditioneel Huizer dracht).

Theo, veel is al gezegd over andere mensen, verhaal ons nu eens over je eigen familieleden.

Ik ben nog steeds gelukkig getrouwd met Els. Wij hebben elkaar ontmoet op een feestje in Hilversum, gevolgd door een ontmoeting in Nuenen. In september 1965 kon onze verloving en receptie geen doorgang vinden in verband met een ongeluk van de ouders in Italië. Els is geboren in Hilversum op 15 mei 1937, en op 14 oktober 1966 ben ik getrouwd met Elisabeth Maria van Dorp, gevolgd door een trouwdienst in de Remonstrantse kapel in Hilversum. Bij de start van onze praktijk aan de Parklaan was Els mijn assistente voor de eerste 2 jaar. Als 2^e assistente verscheen Anneke Blok, bij ons beter bekend als zuster Anna, waarna meerdere dames volgden. Op 9 maart 1968 werd onze zoon Dirk Jan geboren. Start van de praktijk en wonen in hetzelfde pand was niet ideaal voor een beginnend gezinsleven. Na de lagere school ging onze zoon een agrarische opleiding volgen in Maartensdijk, en was vaak te vinden op de boerderij van Joop en Fie Blom aan de Meentweg, dat was een onbezorgde tijd. Vervolgens ging hij op 20-jarige leeftijd naar Denemarken om te gaan werken op een groot boerenbedrijf; na krap een jaar had hij het daar wel gezien en kwam terug. Ging bij Zonneveld&Verhoef (ZVS) aan de slag in het grondwerk en vertoefde veel met en tussen de paarden bij Theo Wiggerts. Nu woont en leeft hij met partner en twee kinderen in Ophemert in de Betuwe. In 2000 direct nadat ik gestopt was, heb ik Dirk Jan intensief geholpen met de verbouw van zijn huis in Ophemert; het voelde voor mij als een omscholing naar renovatie-bouwwakker. 30 mei 1973 werd onze 2^e zoon geboren: Reinoud. Na zijn studie is hij in 1995 vertrokken als "backpacker" naar Australië. Voor de instelling "Work and Travel" heeft hij daar een sabbatjaar genomen. Reinoud is in 1999 getrouwd met de Australische Mary Gooley; het kerkelijk huwelijk vond

Opa Theo Beijerinck en zijn kleinkind aan de drank.

plaats in de RK. Nicolaaskerk in Eemnes. Wij zijn kort daarna, met haar ouders, op reis geweest via Parijs naar Lourdes (dat was een grote wens van hen). Reinoud had in het begin een visum voor 1 jaar, maar kon toen een baantje krijgen bij een software-bedrijf. Nu heeft hij een mooie baan bij het havenbedrijf Sydney Ports. Zij wonen met hun 3 kinderen, Xavier, Sam en Annamieke, in de stad Sydney. Met een zekere regelmaat zijn Els en ik naar Australië geweest, eerst jaarlijks, nu 1 keer in de 2 jaar.

Was of is er nog tijd overgebleven voor hobby's?

Tennissen was moeilijk te realiseren in verband met onregelmatig werk. Later gingen we met collega-artsen werken aan onze conditie in de sportschool van Rebel

in Huizen. Eenmaal toen de randmeren 's winters dicht gevrozen waren, hebben wij hard gelopen op het ijs. Els speelde al jaren golf, en na mijn afscheid in 2000 ben ik dat ook gaan doen en nu golf ik twee keer per week.

Ben je nog actief geweest in het vrijwilligerswerk?

Mijn aandeel in het vrijwilligerswerk bestond voornamelijk uit nevenactiviteiten die verband hielden met mijn functioneren als huisarts. Van 1968 tot 1970 ben ik arts geweest bij de bewoners van Eemeroord (Sherpa). In het begin van de zeventiger jaren waren er twee kruisverenigingen in Eemnes, te weten: het RK. Wit-Gele Kruis, met als voorzitter mevr. De Bekker en het Prot. Chr. Groene Kruis, waarvan ik van 1969 tot 1974 voorzitter was. Direct bij de eerste ledenvergadering, die ik uit belangstelling bezocht, werd ik voorzitter, als opvolger van de heer Ruizendaal. Toen volgde het samengaan van die twee kruisverenigingen tot de ene Kruisvereniging Eemnes. Daarvan ben ik een aantal jaren voorzitter geweest, met als medebestuurders: mevrouw Fenna ter Avest en de heer Bert Ruizendaal; zij hebben mij geweldig ondersteund in dit pionierswerk. Ook mag ik noemen de uitstekende samenwerking op de werkvloer met zuster Louwerman en zuster Rotteveel. Toen volgde de nieuwe samenwerking met de wijkverpleegsters in Laren en Blaricum en zo groeide de Kruisvereniging in BEL-verband. In 1980 kwam de samenwerking definitief tot stand en was de neutrale Kruisvereniging geboren. In die tijd ben ik enkele jaren voorzitter geweest van de EHBO-vereniging afdeling Eemnes; met als bestuursleden: de dames Ter Avest en Kuiper-Bos, en Gijs Elders. In diezelfde periode maakte ik, als huisarts en voorzitter van de EHBO, deel uit van de stuurgroep Sport en Recreatie, met mensen als: Jan Delfgou, Ton de Visser, Ben Steggerda en Gerrit Dikstaal. Er volgden plannen voor een sportcentrum met een gymlokaal voor de scholen, en er werd een enquête gehouden onder de bewoners voor wensen en ideeën. De overgrote wens was: een sportzaal! (de latere De Hilt). Landelijk was de Wet op de Medische Zorg in voorbereiding. De provincie Utrecht bepaalde dat de huisartsenzorg provinciaal geregeld moest gaan worden. Aangezien de helft van mijn praktijk bestond uit patiënten uit Laren en Blaricum (dus provincie Noord-Holland) werkte deze maatregel van geen kant. Eemnes (provincie Utrecht) was duidelijk een grensgeval! Ook de organisatie van het am-

Theo en Els Beijerinck in de koets bij het afscheid op 30 oktober 2000.

Links zoon Reinoud en rechts Jan Rigter op het afscheid in 2000.

bulance-vervoer was een provinciale bevoegdheid. Aangezien de meeste mensen naar een ziekenhuis in Noord-Holland wilden, viel het vervoer naar een ziekenhuis buiten de regio van de ambulance; de kosten verdubbelden daardoor. Bovendien zou het spoedvervoer, met name buiten de kantooruren, niet aan de wettelijke aanrijtijden voldoen. Een bureaucratisch probleem! De ziekenhuiszorg viel ook formeel onder de provincie Utrecht. In samenhang met het ambulance-vervoer is het gelukt om dat ook in het Gooi onder te brengen. Na zo'n 3 jaar viel er dus toch nog een besluit: het ambulance-vervoer kwam uit Hilversum (GGD en Broeder de Vries). Daarna kwam de KNMG (Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst) in beeld. De plaatselijke afdeling droeg mij, op het landelijk jaarcongres, voor als lid van het hoofdbestuur van die landelijke organisatie. Zes jaar lang, van 1987 tot 1993, was ik 1 middag per week in Utrecht (als vrijwilliger met een kilometer-vergoeding). Dat was een interessante periode, waarbij onderwerpen aan de orde kwamen als: polio-vaccinatie, euthanasieregeling en zelfdoding. Nog even terug in de tijd: in 1972 werd ik gevraagd door Tilly en Wim Gross om als treinarts te fungeren voor Pax Christi Kinderhulp. Gedurende vier jaar ben ik 2 à 3 keer per jaar meegereisd naar Berlijn. Ieder treindeel beschikte over een arts en totaal gingen er 700 kinderen mee met de trein. Er waren wel 90 personen mee als begeleidingsgroep, uit vele Pax-afdelingen. Een deel van de route voerde door Oost-Duitsland. De landelijke Pax heeft mij gevraagd landelijk voorzitter te willen worden; dat heb ik gedaan van 1978 tot 1986 en ik heb toen vele malen dit soort reizen ondernomen. Toen kwam een vraag uit Polen: willen jullie Poolse kinderen opnemen. We hebben eerst een oriëntatiereis ge-

Koninklijke onderscheiding overhandigd door burgemeester Jules Bijl op het afscheid in 2000.

Felicitaties van Jan de Lange op het afscheid in 2000.

maakt naar Krakau en Warschau, gesprekken gevoerd met journalisten in Warschau, met schrijvers in Krakau en gezinnen bezocht; ter afsluiting van deze reis hebben we een bezoek gebracht aan het vernietigingskamp Auschwitz. Achtereenvolgens hebben we kinderen uit Berlijn, Noord-Ierland en Polen naar Nederland gehaald. Dit waren die jaren onvergetelijke gebeurtenissen.

Tenslotte kwam er een eind aan je werkzame leven als huisarts en je vele nevenactiviteiten.

Ja, op 61-jarige leeftijd heb ik, in 2000, zelf gekozen voor beëindiging van mijn loopbaan en werk. Mede ingegeven door de invoering van de euro en verregaande belastingwijzigingen moest ik wel en konden er geen nieuwe investeringen meer gedaan worden; het was niet meer interessant om voor slechts 4 jaar (tot mijn 65^e) deze pogingen nog te ondernemen. Mijn afscheid als huisarts herinner ik mij nog als de dag van gisteren (30 oktober 2000). Een officiële receptie in restaurant Eemland en een groteske opkomst van mensen maakte het tot een indrukwekkend gebeuren. Vele cadeaus mocht ik ontvangen, vele dankwoorden zijn gesproken en er werden beelden van Marianne Houtkamp overhandigd die nu prijken in de wo-

Bij het afscheid in 2000: v.l.n.r. Corrie Hilhorst-Verdam, Joop Blom, Theo Beijerinck, zoon Dirk Jan Beijerinck, Fie Blom-Overeem, Els Beijerinck-van Dorp en Tijmen Blom.

ning en tuin. Toen volgde een grote verrassing: namens Hare Majesteit Koningin Beatrix werd ik benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau en kreeg de versierselen opgespeld door burgemeester Jules Bijl. Na deze feestelijke dag kreeg iedere bezoeker na afloop een “smurf-arts” mee ter herinnering.

Beste Theo : bij de voorbereiding van dit interview kwam de vraag naar voren: wat kan ik wel vertellen en wat is vanwege het beroepsgeheim niet voor de openbaarheid. Al gaande de vele ontmoetingen en gesprekken werd het duidelijk dat er een tijdsbeeld ontstond van iemand die zo vele jaren nauw betrokken is geweest bij gezondheid en welzijn van vele Eemnesser ingezetenen. Die ervaringen en gebeurtenissen hebben model gestaan voor jouw levensverhaal. Voor mij was het een voorrecht en een eer naar je te luisteren en dit alles te verwoorden in dit interview.

Het ga jou en Els meer dan goed!

Kwartierstaat Goos Hagen

WIEBE VAN IJKEN

In de serie beschrijvingen van Eemnesser kwartierstaten is deze keer de keus gevallen op de kwartierstaat van Goos Hagen. Hij was in Eemnes bekend als autohandelaar en handelde daarnaast in onroerend goed. Hij was een betrokken Eemnesser die altijd klaar stond om iemand de helpende hand te bieden. Vele Eemnessers zijn mee geweest met één van de bejaardentochten die hij organiseerde. Door zijn bekendheid in de automobielwereld wist hij anderen zo ver te krijgen om hun auto beschikbaar te stellen om vele ouderen een onvergetelijk dagje uit te bezorgen. Hij begon na zijn huwelijk een fietsenzaak aan de Laarderweg 64 op de plaats waar later de bekende Eemnesser fietsenmaker Siem Nagel nog jaren het ambacht heeft voortgezet. Behalve de verkoop en reparatie van fietsen verscheen er al snel een benzinepomp bij de zaak om de klandizie verder uit te breiden. Naast de fietsen en bromfietsen werden het al spoedig de eerste automobielen die via Goos van eigenaar verwisselden. Het was in die tijd nog zo dat je als bestuurder je eigen nummerplaat had en Goos was in het dorp dan ook voor een ieder herkenbaar aan zijn nummer L-19810. Een nummerplaat die vele auto's gesierd heeft.

Na een aantal jaren aan de Laarderweg 64 gewoond te hebben verhuizen Goos en Gerda op 1 april 1946 naar de Nieuweweg 32b; hier is ruimte naast het huis om een grotere garage te bouwen. Van hieruit werd de handel voortgezet, waarbij het nu alleen nog maar ging om auto's; de fietsen behoorden hiermee tot het verleden. Goos was ook politiek actief. In 1966 maakte hij deel uit van de gemeenteraad als tweede man van de Protestant Christelijke fractie, die in dat jaar met drie zetels in de gemeenteraad vertegenwoordigd

De gemeenteraad van Eemnes in 1966

Staand v.l.n.r.: Jacob van 't Klooster (KVP), Goos Hagen (Prot. Chr.) Kees van Leeuwen (KVP), Arend de Vries (PvdA), Jo van Tinteren (PvdA)

Zittend v.l.n.r.: Cornelis Ruizendaal (Prot. Chr.), Bep de Bruijn (KVP), Burgemeester A. de Bekker, gemeentesecretaris Reinhout.

was. Samen met C. Ruizendaal en G. Roodhart. Hiernaast was Goos lid van de raad van toezicht van de Rabobank (toen nog Boerenleenbank/Raiffeisenbank) aan de Wakkerendijk 32 van 1963 tot aan zijn overlijden in 1974. Vanaf 1968 was hij voorzitter van deze raad.

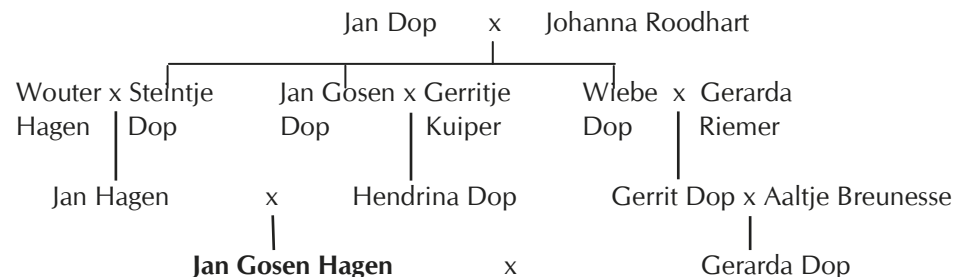
Goos Hagen is op 31 december 1910 in Eemnes geboren als Jan Gosen Hagen, zoon van Jan Hagen en Hendrina Dop. Goos was een Eemnesser in hart en nieren, die afstamde van vele bekende Eemneser families als Dop, Roodhart, Kuiper en Van de Kuinder. De afstamming van de familie Dop is bijzonder:

Omdat Goos Hagen via twee lijnen afstamt van het echtpaar Jan Dop en Johanna Roodhart heeft hij geen 8 overgrootouders maar slechts 6; dit wordt kwartierverlies genoemd.

Goos Hagen (in de auto met kenteken L-19810), Corrie Dop en Wiebe Dop voor het huis aan de Laarderweg 64

Goos Hagen was niet alleen een bekende Eemnesser, met veel Eemnesser voorouders, maar zijn kwartierstaat is een mooi voorbeeld van wat kwartierverlies wordt genoemd. Kwartierverlies is een term die wordt gebruikt om aan te geven dat er in de verschillende kwartieren meerdere keren hetzelfde paar voorouders voorkomt. Dit komt voor als b.v. een neef en een nicht met elkaar trouwen en zij dus beiden een zelfde paar grootouders hebben.

Uittreksel uit de huwelijksakte van Goos Hagen en Gerda Dop op 10 mei 1939.

Goos Hagen en Gerda Dop (ca-1950) in de tuin van Laarderweg 91.

In dit geval gaat het om Jan Hagen en Hendrina Dop, ouders van Goos Hagen, die neef en nicht van elkaar waren. Zij hebben beiden als grootouders Jan Dop en Johanna Roodhart.

Normaal gesproken heeft iemand 8 overgrootouders maar in dit geval heeft Goos Hagen er maar 6 omdat Jan Dop en Johanna Roodhart twee maal voorkomen. Verder terug in de tijd is er nogmaals sprake van kwartierverlies omdat Wiebe van de Kuinder en Aafje Teunis de Ruig ook twee maal voorkomen in de kwartierstaat. Eénmaal als de ouders van Hendrica van de Kuinder (25) en eenmaal als de ouders van Hendrik van de Kuinder (30).

Voor de kinderen van Goos Hagen en Gerarda Dop is er nogmaals sprake van kwartierverlies. Zij stammen via drie verschillende lijnen af van hetzelfde voorouderpaar Jan Dop en Johanna Roodhart. Hun moeder Gerarda Dop was de kleindochter van Wiebe Dop die ook één van de kinderen was van het echtpaar Jan Dop en Johanna Roodhart. (Zie schema hiernaast.)

Goos Hagen (ca. 1935).

Een ode aan Goos Hagen, organisator van bejaardentochten.

Kwartierverlies komt uiteindelijk bij iedereen voor, als je maar ver genoeg terug gaat in de familiegeschiedenis. Doordat bij iedere vorige generatie het aantal voorouders verdubbelt, komt er in theorie een moment dat het aantal voorouders groter zou zijn dan het aantal mensen dat er op dat moment in Nederland woonde. Dat dit in de praktijk niet het geval is, komt omdat er in iedere kwartierstaat op een gegeven moment kwartierverlies voorkomt. In de kwartierstaat komen voor:

- (1) **Jan Gosen Hagen (1910-1974)**
Trouwt Eemnes 10-05-1939
Gerarda Dop (1912-2013)

Jan Gosen (Goos) Hagen trouwde op 10 mei 1939 in Eemnes met de in 1912 in Baarn geboren Gerarda (Gerda) Dop, de dochter van Gerrit Dop en Aaltje Breunisse. Gerda was naaister bij de familie Van Enthoven in Baarn. Goos en Gerda kregen drie kinderen: Ineke, Gert en Jan. Goos is niet oud geworden, in 1974 komt hij al op 63-jarige leeftijd te overlijden. Gerda daarentegen overleeft hem met 39 jaar en bereikt in 2013 de leeftijd van 101 jaar! Ze zijn beiden op de Algemene Begraafplaats van Eemnes begraven.

Het huis aan de Nieuweweg 32b waar Goos Hagen en Gerda Dop het grootste deel van hun leven gewoond hebben.

- (2) **Jan Hagen (1881-1950)**
Trouwt Eemnes 05-06-1903
- (3) **Hendrina Dop (1884-1957)**

Jan Hagen trouwde in 1903, toen hij 22 jaar oud was, in Eemnes, met Hendrina Dop, de dochter van de broer van zijn moeder; ze vestigden zich op Molenweg 6. Hij begon zijn beroepsmatig leven als timmerman en was later actief als bouwer in Eemnes. Zijn huizen kenmerkten zich door een geheel eigen stijl met Mansarde daken en luiken met zandlopers. Diverse huizen aan de Laarderweg en de Nieuweweg zijn door hem gebouwd. Voor zijn gezin bouwde hij Laarderweg 114 waar Jan en Hendrina rond 1926 gingen wonen. Ze zijn hier hun hele verdere leven blijven wonen. In zijn vrije tijd was Jan actief voor de Eemnesser Oranjevereniging en zat hij als wethouder in de gemeenteraad voor de partij Gemeentebelangen. Iets wat hij tot aan zijn dood toe heeft gedaan. Jan en Hendrina kregen twee zoons:

Jan Hagen (1881-1950)

Hendrina Dop (1884-1957)

Wouter Hagen de schilder en de op 31 december 1910 geboren Jan Gosen Hagen, in Eemnes bekend als Goos Hagen.

- (4) **Wouter Hagen (1850-1905)**
Trouwt Eemnes 07-06-1878
- (5) **Steintje Dop (1853-1926)**

Wouter Hagen was de derde generatie Wouter in de familie Hagen en was net als zijn vader timmerman van beroep. Hij werd "Lange Wout" genoemd, wat gezien zijn lengte ook niet verwonderlijk is. Op een oude foto van hem is duidelijk te zien hoe lang hij was. Na hun huwelijk woonden Wouter en Steintje op Wakkerendijk 21. Hier kregen ze 15 kinderen, waarvan twee tweelingen die echter beide jong zijn overleden. Van hun 15 kinderen zijn uiteindelijk maar vier jongens volwassen geworden die allemaal timmerman werden. Hun op één na oudste zoon was Jan Hagen, geboren op 23 januari 1881 in Eemnes. Wouter zou kort voor zijn overlijden naar een ziekenhuis in Utrecht zijn overgebracht omdat hij daar in 1905 op 55-jarige leeftijd is overleden. Zijn vrouw Steintje overleefde hem met

Steintje Dop (1853-1926).

Gerritje Kuiper (1852-1928).

21 jaar en werd 72 jaar oud. Voor haar overlijden zal ze mogelijk in Hilversum in het ziekenhuis hebben gelegen, waar ze in 1926 is overleden. Wouter en Steintje werden wel in het familiegraf van de familie Hagen in Eemnes begraven.

(6) Jan Gosen Dop (1851-1892)

Trouwt Eemnes 27-01-1882

(7) Gerritje Kuiper (1852-1928)

Jan Gosen Dop was net als zijn vader timmerman in Eemnes. In 1876, toen hij 25 jaar oud was, woonde hij bij zijn broer Cornelis Dop op Wakkerendijk 25. Op 30-jarige leeftijd trad hij in 1882 in Eemnes in het huwelijk met de één jaar jongere Gerritje Kuiper, waarna ze op Kerkstraat 2 bij de ouders van Gerritje gingen inwonen. Hun huwelijk werd gezegend met 6 kinderen waaronder een tweeling.

Helaas kwam één van deze twee jongens al binnen een paar maanden te overlijden. De andere was Hendrik Dop de timmerman die op Streefoordlaan 18 gewoond heeft. Ook hun jongste zoon is jong gestorven. Hun op 18 februari 1884 geboren tweede dochter Hendrina Dop werd wel volwassen. Jan Gosen Dop is niet oud geworden. Op slechts 40-jarige leeftijd kwam hij te overlijden. Slechts twee dagen na het overlijden van zijn jongste kind. Hij werd in Eemnes op de Algemene Begraafplaats begraven. Gerritje Kuiper bereikte de leeftijd van 75 jaar en werd ook in Eemnes begraven.

(8) Wouter Hagen (1814-1886)

Trouwt Eemnes 10-02-1846

(9) Grietje Schaij (1814-1873)

Wouter Hagen jr. verdiende de kost als timmerman wat voor hem een voldoende basis was om in 1838, op 24-jarige leeftijd, te gaan trouwen met Evertje van Es, de dochter van Pieter van Es, timmerman, en Marretje Heek.

Mogelijk dat Wouter het beroep van timmerman bij zijn (toekomstige) schoonvader geleerd had en zo dochter Evertje heeft leren kennen. Deze kennismaking heeft in ieder geval geresulteerd in de blijde gebeurtenis dat Evertje op 30 november 1834 het leven schonk aan een gezonde dochter Marritje van Es. Marritje werd bij het huwelijk van Wouter en Evertje erkend als hun dochter en ging van toen af door het leven als Marritje Hagen. Na hun huwelijk woonden Wouter en Evertje in een boerderij die gestaan heeft op de hoek van de Laarderweg en de Meentweg. Hun huwelijk kende vele tegenslagen; ze kregen nog twee dochters en twee zoons, die echter allemaal jong kwamen te overlijden. Op 31 oktober 1844 was Evertje 30 jaar oud en beviel ze van een doodgeboren kind en overleefde ook zelf de bevalling niet. Ze werd op de Algemene Begraafplaats van Eemnes in het graf van Pieter van Es begraven.² Wouter Hagen hertrouwde in 1846 met Grietje Schaij uit Kortenhoef. Grietje Schaij was de weduwe van Gerrit Frans Dekker, waarmee ze vier jaar getrouwd was geweest. Uit dit eerste huwelijk had ze al twee kinderen. Wouter en Grietje kregen samen nog 7 kinderen waarvan er vier jong zijn overleden. Ze woonden op Kerkstraat 18, maar Wouter Hagen had samen met Jan Pas een timmerwerkplaats op Kerkstraat 15. Na hun overlijden werden Grietje

Wout Hagen (1850-1905)

Schaaij en Wouter Hagen begraven in het familiegraf van de familie Hagen op de Algemene Begraafplaats van Eemnes. Eén van de kinderen van Wouter en Grietje was de op 22 februari 1850 geboren Wouter Hagen.

(10) Jan Dop (1820-1881)

Trouwt Eemnes 06-05-1842

(11) Johanna Roodhart (1818-1875)

Jan Dop werd op 10 februari 1820 in Eemnes geboren. Op 22-jarige leeftijd was Jan timmerman en trouwde hij met de even oude Johanna Roodhart. Jan en Johanna hebben na hun huwelijk een tijdje in Baarn gewoond, waar in 1843 hun oudste zoon Meinsch werd geboren. Tussen 1843 en 1846 zijn ze vanuit Baarn verhuisd naar de Kerkstraat 12 in Eemnes. Hier kregen ze nog 7 kinderen. Rond 1863 verhuisden ze naar Wakkerendijk 23 (Schipper's Welvaren) waar Jan aan een nieuwe carrière als herbergier begon. In een belastinglijst van 1872 wordt Jan "tapper" genoemd. (of hij bleef timmerman en zijn vrouw Johanna runde de herberg) In 1875 kwam Johanna Roodhart te overlijden toen zij pas 56 jaar oud was en zij werd begraven in het familiegraf van de familie Dop aan de Laarderweg in Eemnes. Een jaar later hertrouwde Jan Dop met Anthonia van Zanten uit Utrecht en zij gingen een huis verder op Wakkerendijk 19 wonen. Hier werd Jan Dop opnieuw timmerman genoemd. Ze woonden er totdat Jan Dop op 20 juni 1881 overleed en bij zijn eerste vrouw werd begraven. Twee van hun kinderen waren de op 25 augustus 1851 geboren Jan Gosen Dop en de op 6

december 1853 geboren Steintje Dop.

(14) Hendrik Janse Kuiper (1817-1892)

Trouwt Eemnes 18-11-1849

(15) Hendrina van de Kuinder (1823-1892)

Hendrik Janse Kuiper woonde als schipper de meeste tijd op zijn schip waarmee hij de havens langs de Zuiderzee langsging op zoek naar vracht. Zo zal hij dan ook regelmatig vanuit Wanneperveen Eemnes hebben aangedaan. In ieder geval vond hij hier zijn levensgezellin Hendrina van de Kuinder. Ze trouwden op 18 november 1849 in Eemnes en als Hendrik niet onderweg was dan woonde hij in bij zijn schoonouders op Kerkstraat 2. Hendrina hielp hier in de winkel van haar vader. Hendrik had zijn schip de "Vrouwe Hendrina" genoemd en zou volgens de overlevering voornamelijk turf gevaren hebben tussen zijn geboortestreek in de kop van Overijssel en Eemnes. Hendrik en Hendrina kregen zeven kinderen, 4 zoons en 3 dochters. Van de dochters zijn er twee jong gestorven. Hun oudste dochter was de op 14 november 1852 geboren Gerritje Kuiper.

Hendrik en Hendrina zijn kort na elkaar in 1892 overleden en werden begraven op de Algemene Begraafplaats van Eemnes. (Vak 1, 2e regel, graf no. 2)

(16) Wouter Hagen (1777-1826)

Trouwt Amersfoort 12-12-1799

(17) Jannetje van Wolfswinkel (1771-1828)

De familie Hagen kwam oorspronkelijk van Kortenhoef. Cornelis Willemse Hagen is van Kortenhoef verhuisd naar Baarn waar hij trouwde met Willemijntje Horst, die afkomstig was uit de Lage Vuursche. In Baarn werd hun oudste zoon Wouter geboren. Wouter werd op 8 juni 1777 gedoopt in de Hervormde Kerk van Baarn. Als Wouter rond 1782 ca. 5 jaar oud is, verhuizen zijn ouders van Baarn naar Eemnes om op de boerderij Wakkerendijk 136 te gaan wonen. Hier ontmoet hij Gerritje Grootveld, de dochter van Gijsbert Janse Grootveld en Marretje Cornelis van der Sluijs. Ze trouwen op 30 november 1797 in de kerk van Eemnes-Binnendijk. Lang heeft dit huwelijk niet geduurd, want Gerritje komt al snel te overlijden en Wouter Hagen hertrouwt 12 december 1799 in Amersfoort met Jan-

netje van Wolfswinkel, een boerin uit Amersfoort. Wouter en Jannetje gaan in Amersfoort wonen. Hier worden hun eerste 7 kinderen geboren. Tussen 1811 en 1814 komen ze terug naar Eemnes en huren de boerderij Wakkerendijk 136, waar eerder zijn vader Cornelis gewoond had.

Hier krijgen ze nog twee kinderen, waaronder hun zoon Wouter Hagen die op 25 november 1814 in Eemnes is geboren.

(18) Pieter Schaaïj (Schaij) (1769-1850)

Trouwt 09-10-1803 Kortenhoef

(19) Aaltje Ockhuizen (1779-1854)

Pieter Schaaïj was een arbeider uit Kortenhoef. Zijn achternaam werd ook wel geschreven als Schaij. Hij was in 1769 in Westbroek geboren als de zoon van Jacob Jacobse Schaij en Neeltje Pieters Wingelaar. Hij vond in Kortenhoef zijn tien jaar jongere vrouw Aaltje Ockhuizen, de dochter van Lambert Jacobse Ockhuijse en Grietje Kloet. Ze trouwden in 1803 in Kortenhoef waar twee maanden later al hun eerste kind werd geboren. Ze bleven hier wonen en kregen nog vijf kinderen, waaronder twee jaar later, in 1805, hun oudste dochter Grietje Schaaïj. Later zijn Pieter Schaaïj en Aaltje Ockhuijzen naar Hilversum verhuisd waar ze beiden zijn overleden.

(20) Meijns Dop (1787-1850)

Trouwt Eemnes 13-11-1816

(21) Hendrina van de Kuinder (1773-1848)

Meijns Dop was de zoon van de sluiswachter Jan Meijnsz Dop en zijn vrouw Sjouwke Simons uit Bolsward. Meijns brak met de familietraditie. Na drie generaties sluiswachters aan de Eemnesser sluis heeft hij diverse ambachten uitgeoefend. Hij werd achtereenvolgens arbeider, schippersknecht, visventer, kastelein, en waagmeester. Meijns vertrok toen hij 27 jaar oud was in 1814 naar Nigtevecht. Hij heeft hier maar een jaar gewoond want op 3 mei 1815 was hij weer terug in Eemnes-Buitendijk om hier belijdenis te doen. Weer een jaar later trad hij op 13 no-

vember 1816 in het huwelijk met de 14 jaar oudere Hendrina van de Kuinder. In zijn huwelijksakte staat dat Meijns toen arbeider was. Hendrina was de weduwe van de in 1810 overleden herbergier Jan Heek en nam na het overlijden van haar eerste man het huis en het werk in de herberg aan de Wakkerendijk 21/23 van hem over. (het latere café Schippers Welvaren) Meijns Dop is na zijn huwelijk nog een tijdje gaan varen, want in de bewonerslijst van 1820 wordt hij "schippersknecht" genoemd. Een aantal jaren later is Meijns Hendrina gaan helpen in de herberg. Hij werd dan ook in 1832 in het kadaster als "kastelein" ingeschreven. Aan het einde van zijn leven is hij ook nog waagmeester geweest. Hendrina van de Kuinder overleed in 1848 op 74-jarige leeftijd. Meijns heeft haar maar twee jaar overleefd. Hij is 62 jaar oud geworden. Uit het huwelijk van Meijns Dop en Hendrina van de Kuinder zijn maar twee kinderen geboren. Eén daarvan was hun zoon Jan Dop.

(22) Cornelis Roodhart (1786-1841)

Trouwt Eemnes 11-05-1817

(23) Steintje Veldhuizen (1797-1861)

De familie Roodhart geldt ook als één van de oudere Eemnesser families die afwisselend in Eemnes en de Lage Vuursche hebben gewoond. Cornelis Roodhart was de in 1786 geboren zoon van Goossen Roodhart en zijn vrouw Johanna Schimmel die drie jaar eerder vanuit de Lage Vuursche op Meentweg 63 waren komen wonen.

Hier hebben ze hun boerenbedrijf gehad en hun 12 kinderen grootgebracht totdat Goossen op 8 maart 1806 kwam te overlijden en Johanna Schimmel in 1809 hertrouwde met de uit Nieuw Loosdrecht afkomstige Teunis Bakker. Ze vestigden zich daarna op Kerkstraat 24.

Cornelis Roodhart deed op 26 april 1816 belijdenis in de kerk van Eemnes-Buitendijk en was 30 jaar oud toen hij in 1817 trouwde met de 19 jaar oude Steintje Veldhuizen. Ook zij was oorspronkelijk afkomstig van de Lage Vuursche. Haar ouders Reijer Jacobs Veldhuijzen en Dirkje Benjamins Buijtenhuijzen waren in Eemnes-Binnen getrouwd maar woonden in Eemnes-Buitendijk. Reijer was daghuurder en heeft later waarschijnlijk op meerdere plaatsen gewoond. Twee van

16. Wouter Hagen, zoon van Cornelis Willemse Hagen en Willemijntje Horst Ged. Baarn 08-06-1777, overl. Eemnes 16-09-1826 Trouwt Amersfoort 12-12-1799	17. Jannetje van Wolfswinkel, dochter van Jan van Wolfswinkel en Evertje Peijl Ged. Amersfoort 19-04-1771, overl. Eemnes 23-11-1828	18. Pieter Schaaïj (Schaij), zoon van Jacob Jacobse Schaij en Neeltje Pieterse Wingelaar Ged. Westbroek 29-10-1769, overl. Hilversum 10-01-1850 Trouwt: 09-10-1803 Kortenhoeft	19. Aaltje Ockhuizen, dochter van Lambert Jacobse Ockhuijse en Grietje Kloet Ged. Kortenhoeft 19-09-1779, overl. Hilversum 08-06-1854	20. Meijns Dop, zoon van Jan Meijnsz Dop en Sjouwke Simons Ged. Eemnes 15-07-1787, overl. Eemnes 18-03-1850 Trouwt Eemnes 13-11-1816	21. Hendrina van de Kuinder, dochter van Wiebe van de Kuinder en Aafje Teunis de Ruijg Ged. Eemnes 20-05-1773, overl. Eemnes 10-01-1848	22. Cornelis Roodhart, zoon van Goosen Roodhart en Johanna Schimmel Ged. Eemnes 19-11-1786, overl. Baarn 22-03-1841 Trouwt Eemnes 11-05-1817	23. Steintje Veldhuizen, dochter van Reijer Jacobs Veldhuizen en Dirkje Benjamins Buijtenhuizen Geb. De Vuursche 25-10-1797, overl. Baarn 08-12-1861	24. Meijns Dop, zoon van Jan Meijnsz Dop en Sjouwke Siemons Ged. Eemnes 15-07-1787, overl. Eemnes 18-03-1850 Trouwt Eemnes 13-11-1816	25. Hendrina van de Kuinder, dochter van Wiebe van de Kuinder en Aafje Teunis de Ruijg Ged. Eemnes 20-05-1773, overl. Eemnes 10-01-1848	26. Cornelis Roodhart, zoon van Goosen Roodhart en Johanna Schimmel Ged. Eemnes 19-11-1786, overl. Baarn 22-03-1841 Trouwt Eemnes 11-05-1817	27. Steintje Veldhuizen, dochter van Reijer Jacobs Veldhuizen en Dirkje Benjamins Buijtenhuizen Geb. De Vuursche 25-10-1797, overl. Baarn 08-12-1861	28. Jan Alberts Kuiper, zoon van Albert Alberts Kuiper en Jentjen Jans Berghorst Ged. Wanneperv. 23-07-1775, overl. Wanneperv. 20-12-1857 Trouwt Wanneperveen 27-05-1798	29. Geertuid Jacobs Frantsen, dochter van Jacob Jansz Frantsen en Hendrikje Jans Boxem Ged. Wanneperv 3-11-1776, overl. Wanneperv. 15-09-1860	30. Hendrik van de Kuinder, zoon van Wiebe van de Kuinder en Aafje Teunis de Ruijg Ged. Eemnes 12-11-1780, overl. Eemnes 02-05-1848 Trouwt Eemnes 21-04-1814	31. Gerritje de Boer, dochter van Frans de Boer en Cuinira Aarse Vedder Ged. Bunschoten 08-11-1782, overl. Eemnes 27-09-1855
(8) Wouter Hagen Geb. Eemnes 25-11-1814 Overl. Eemnes 30-04-1886 Trouwt Eemnes	(9) Grietje Schaaïj Geb. Kortenhoeft 06-12-1814 Overl. Eemnes 02-02-1873 10-02-1846	(10) Jan Dop Geb. Eemnes 10-02-1820 Overl. Eemnes 20-06-1881 Trouwt Eemnes	(11) Johanna Roodhart Geb. Eemnes 04-10-1818 Overl. Eemnes 21-04-1875 06-05-1842	(12) Jan Dop Geb. Eemnes 10-02-1820 Overl. Eemnes 20-06-1881 Trouwt Eemnes	(13) Johanna Roodhart Geb. Eemnes 04-10-1818 Overl. Eemnes 21-04-1875 06-05-1842	(14) Hendrik Janse Kuiper Geb. Wanneperveen 14-09-1817 Overl. Eemnes 10-02-1892 Trouwt Eemnes	(15) Hendrina van de Kuinder Geb. Eemnes 20-03-1823 Overl. Eemnes 06-03-1892 18-11-1849								
(4) Wouter Hagen Geb. Eemnes 22-02-1850 Overl. 02-04-1905 Utrecht Trouwt Eemnes		(5) Steintje Dop Geb. 06-12-1853 Overl. Hilversum 26-09-1926 07-06-1878		(6) Jan Gosen Dop Geb. Eemnes 25-01-1851 Overl. Eemnes 19-02-1892 Trouwt Eemnes		(7) Gerritje Kuiper Geb. Eemnes 14-11-1852 Overl. Eemnes 26-07-1928 27-01-1882									
(2) Jan Hagen Geb. Eemnes 23-01-1881, overl. Eemnes 21-10-1950 Trouwt Eemnes				(3) Hendrina Dop Geb. Eemnes 18-02-1884, overl. Eemnes 30-05-1957 05-06-1903											
(1) Jan Gosen Hagen Geb. Eemnes 31-12-1910, overl. Eemnes 20-02-1974				Gerarda Dop Geb. Baarn 29-05-1912, overl. Laren 24-07-2013											

zijn kinderen, zijn dochter Steintje en hun jongste zoon Hendrik, zijn in de Lage Vuursche gedoopt en Reijer Jacobs Veldhuizen is uiteindelijk op 28 april 1810 in Soest overleden.

Cornelis Roodhart en Steintje Veldhuizen gingen na hun huwelijk in 1817 op Wakkerendijk 288 en later (in de periode 1826 - 1834) op Wakkerendijk 276 wonen waar ze vier kinderen kregen. Ze verhuisden tussen 1834 en 1841 van Eemnes naar Baarn. Cornelis was daggelder en werd slechts 54 jaar oud. Na zijn overlijden in 1841 in Baarn hertrouwde Steintje Veldhuizen met de uit Eemnes-Binnen afkomstige Gerret Bosch. De oudste dochter van Cornelis en Steintje was de in 1818 geboren Johanna Roodhart.

(28) Jan Alberts Kuiper (1775-1857)

Trouwt Wanneperveen 27-05-1798

(29) Geertuid Jacobs Frantsen (1776-1860)

Jan Alberts Kuiper heeft als scheepstimmerman gewerkt in Wanneperveen, waar hij in 1775 was geboren. Zijn ouders waren Albert Alberts Kuiper en Jentien Jans Berghorst. Jan vond zijn vrouw Geertruid Jacobs Frantsen in het dorp waar hij woonde en zij trouwden daar dan ook op 27 mei 1798. Geertruid was de dochter van Jacob Jansz Frantsen die bij zijn huwelijk “Van de Blaauwehand” werd genoemd en zijn vrouw Hendrikje Jans Boxem.

Jacob Jansz Frantsen was één van de voorvaders van de later naar Eemnes gekomen familie Frantsen.¹

Jan en Geertruid kregen 6 kinderen, 2 zoons en 4 dochters. Ze hebben hun hele verdere leven in Wanneperveen gewoond en zijn hier allebei overleden. Eén van hun zoons was de op 14 september 1817 geboren Hendrik Janse Kuiper.

(30) Hendrik van de Kuinder (1780-1848)

Trouwt Eemnes 21-04-1814

(31) Gerritje de Boer (1782-1855)

Hendrik van de Kuinder was winkelier. Hij had zijn winkel in het pand Kerk-

straat 2, op de hoek van de Kerkstraat en de Wakkerendijk, waar tevens een postagentschap was gevestigd. Naast dit werk inde hij de belastingen in Eemnes en in de Franse tijd is hij een tijdje raadslid van de gemeente Eemnes geweest. Ook was hij gemeentebode, een functie die hij van zijn vader Wiebe van de Kuinder had overgenomen. Zijn moeder was Aafje Teunis de Ruig, de dochter van Teunis de Ruig, die burgemeester van Eemnes was geweest. Hendrik trouwt op 21 april 1814 met de uit Bunschoten afkomstige Gerritje de Boer, de dochter van de veehouder Frans de Boer en Cuinira Aarse Vedder. Hendrik had kort na zijn huwelijk het huis aan de Kerkstraat 2 gekocht en heeft hier samen met Gerritje hun verdere leven gewoond. Ze kregen hier 9 kinderen, waarvan er drie jong overleden zijn. Hun jongste dochter was de op 20 maart 1823 geboren Hendrina van de Kuinder. Na hun overlijden zijn Hendrik en Gerritje begraven op de Algemene Begraafplaats van Eemnes. [Vak I, regel 2, graf 2]

NOTEN

1. Blaauwehand is een buurtschap in de gemeente Steenwijkerland, aan de Veneweg, iets ten westen van Wanneperveen. Zie ook HKE jrg. 19-3, 1997
2. Vak I, eerste regel, graf 2. Pieter van Es was de vader van Evertje van Es. Dit graf ging later via de familie Jan Pas, die getrouwd was met Jannetje van Es, de zuster van Evertje, over naar de familie Van Ijken.

Reünie kleuters van PC kleuterschool

Zoals op pagina 17 van het maartnummer is geschreven, konden belangstellenden zich melden voor een kleine reünie in de Oudheidkamer op een zaterdag in oktober 2014.

Aangezien er slechts één reactie op dit initiatief is gekomen, heeft de HKE besloten het idee niet verder uit te werken.

Wie de foto- en plakboeken van Juf Koelewijn uit de periode 1950 t/m 1963 eens wil bekijken, is natuurlijk van harte welkom in de Oudheidkamer op zaterdag van 14.00 t/m 16.00 uur.

Oplichting in Eemnes in 1904

HENK VAN HEES

Een bijzonder geval van oplichting werd vermeld in de Gooi- en Eemlander van 7 september 1904. Een zekere Klaas Blij had menig Eemnesser tuk gehad. In de krant stond toen het volgende artikel:

EEMNES

In deze gemeente heeft zich een week lang een oplichter van eersten rang opgehouden. De man heette Nicolaas Blij. Deze naam gaf hij zichzelf en bleek ook werkelijk zoo te zijn. Op een Zaterdag kwam hij hier en landde eerst aan in het logement Het Roode Kruis (naast het Dikke Torentje), waar hij door allerlei aandoenlijke verhalen het medelijden zocht op te wekken, ten einde gratis logies te verkrijgen want middelen bezat hij niet.

Beter slaagde hij voor dat doel in De Lindeboom te Eemnes-Buiten. Hij vertelde, dat Transvaal zijn geboorteland was en hij daar groote bezittingen had. Door den oorlog had hij zijne geldelijke middelen bijna verloren. Zijne vrouw en kinderen benevens zijne moeder waren in de concentratiekampen der Engelschen van kommer en gebrek gestorven.

Met het restant van zijn geld, ongeveer 7000 gulden, had hij zich toen doen inschepen naar West-Indië. Maar ook hier vervolgde hem het noodlot. Daar kwam hij zeer ernstig ziek te liggen en toen hij weer beter was, bezat hij geen vermogen meer, daar hem tijdens zijne ziekte alles afhandig was gemaakt. Door alles zoo veel mogelijk te gelde te maken, tot zelfs een gouden horloge met ketting, kon hij juist den overtocht naar Antwerpen betalen, maar nu was hij totaal uitgeput.

Gaarne wenschte hij president Steijn te spreken, die, naar hij dacht, te Baarn vertoefde. Hij besloot toen de reis van Antwerpen naar Baarn te voet af te leggen en onderweg door medelijdende menschen geholpen te worden. Maar toen hij te Baarn was aangekomen, was de president naar het Noorden vertrokken.

Hij richtte nu zijne schreden naar Eemnes. Daar had zijne moeder eertijds ge-

woond in de nabijheid van de Ned. Herv. kerk te Eemnes-Buiten. Dit kwam met de waarheid overeen. Zijne moeder had hem in Transvaal steeds gezegd, wanneer hij eens in Holland mocht komen, toch vooral Eemnes op te zoeken, het huisje waar zij had gewoond en De Lindeboom. Hij gaf zelfs voor, dat hij gehuwd was geweest met een zuster van generaal Botha.

Door een en ander wist hij het medelijden zoodanig op te wekken, dat eene intekenlijst rondging te zijner behoeve om hem zodoende in staat te stellen de terugreis naar Transvaal te kunnen volbrengen. Verschillende personen hadden reeds op deze lijst geteekend, maar juist met het rondgaan daarmede liep hij in de val. Hij kwam bij een ingezetene, die zijne moeder niet alleen goed gekend had, maar ook met zijne familie, die aan den Overtoom woonde, steeds vriendschappelijk had verkeerd.

En nu bleek de onwaarheid van de meeste praatjes, waarmede hij het medelijden had opgewekt. Volgens de verklaring van zijne eigen familie was de moeder aan de Zaan gestorven. Het goede mensch had veel verdriet van haren Klaas ondervonden. Nooit had hij naar zijn moeder omgekeken. Alleen bij hare begrafenis kwam hij plotseling te voorschijn. Waar hij vandaan kwam, wist niemand. Aan de Zaan had hij nog een vrouw wonen met vier kinderen. Van deze vrouw was hij gescheiden. Uit Transvaal had hij weer een vrouw medegebracht, die hij vroeger te Rotterdam had achtergelaten. Wat er van dat mensch geworden is, kan ook niemand vertellen.

Hij had oogenschoonlijk goede papieren bij zich, één zelfs van den Hollandschen consul te Durban, den heer De Waal, maar wie weet hoe hij die verkregen heeft. Toen hij zich aldus ontmaskerd zag, is hij op een Zaterdag met stille trom vertrokken. Waar hij heen gestoven is, weet niemand te zeggen.

Het grootste gedeelte van het opgehaalde geld liet hij in den steek. Misschien beproeft hij op andere plaatsen op gelijke wijze aan den kost te komen. 't Is dus maar goed, dat de burgemeester hem in het politieblad heeft gesignaleerd, ten einde te voorkomen dat meerdere personen de dupen zijner misdadige handelingen worden.

Kerkstraat 18, de woning waarin de wagenmakersfamilie Mulder woonde tussen ca. 1818 en ca. 1850.

Opening van de NZASM-spoorlijn Pretoria-Maputo door president Kruger op 2 november 1894.

Historische foto van station Johannesburg met een NZASM-trein, kort na de opening in 1892. De lokomotief is NZASM C2't loc no. 200 genaamd 'Wetenschap'.

KLAAS BLIJ EN EEMNES

Wie was deze Klaas Blij en wat was zijn relatie met Eemnes? En wat was de waarheid?

Klaas was in 1863 geboren in Zaandam. Zijn moeder was inderdaad afkomstig uit Eemnes. Ze heette Hilletje Mulder en ze was op 15 oktober 1823 geboren in het huis Kerkstraat 18 in Eemnes (bij de toren). Daar woonden haar ouders; de wagenmaker Hendricus Mulder (geboren in Garderen) en zijn vrouw Willempje van den Berg. Ze waren rond 1818 vanuit Loosdrecht in Eemnes komen wonen. De familie heeft tot na 1850 steeds gewoond in het huis Kerkstraat 18. Dochter Hilletje groeide daar ook op, in het huisje bij de toren. Toen ze bijna 31 jaar oud was, trouwde ze op 5 november 1854 in Zaandam met de 57-jarige Klaas Blij.

Uit dit huwelijk werd in 1863 een zoon geboren, die net als zijn vader Klaas Blij werd genoemd. Hij zou later de oplichter worden, die in het bericht uit de Gooien Eemlander aan de orde komt.

Klaas werd arbeider en trouwde op 28 maart 1886 in Zaandam met de 20-jarige

Helena Scheerman, eveneens uit Zaandam. Uit dit huwelijk zijn vier kinderen bekend: dochter Elizabeth en de zonen Klaas, Cornelis en Pieter. Het huwelijk werd geen succes en het werd op 2 december 1897 in Amsterdam ontbonden.

NEDERLANDSCH ZUID-AFRIKAANSCH SPOORWEGMAATSCHAPPIJ

Inmiddels was Klaas ambtenaar geworden in dienst van de Nederlandsch Zuid-Afrikaansche Spoorwegmaatschappij (NZASM). Deze maatschappij was in 1879 gesticht door Nederlandse investeerders in Amsterdam. Doel was om op spoorweggebied actief te zijn in Nederland en in de toenmalige Zuid-Afrikaansche Republiek, ook wel Transvaal genoemd, het domein van de Afrikaanse Boeren. Door het uitbreken van de Eerste Boerenoorlog werd de spoorwegmaatschappij pas in 1884 in Zuid-Afrika geregistreerd. Op verzoek van president Paul Kruger van Transvaal legde de maatschappij een spoorlijn aan van Pretoria naar de Delagoa-

baai bij het tegenwoordige Maputo in Mozambique. Deze spoorlijn van ongeveer 650 km. werd op 6 november 1894 geopend en is nog steeds in gebruik. De spoorwegmaatschappij had in die tijd ongeveer 3000 mensen in dienst. Ruim 1500 van deze werknemers werden speciaal voor de aanleg van deze lijn Pretoria – Maputo uit Nederland gehaald.

KLAAS BLIJ IN ZUID-AFRIKA

Het lijkt erop dat Klaas Blij één van de mannen geweest is, die aan de aanleg van de spoorlijn Pretoria – Maputo heeft gewerkt. Zodoende speelt Zuid-Afrika in zijn oplichtersverhaal ook een bijzondere rol. In deze periode gebeurde er veel in zijn leven. Heeft dit Zuid-Afrikaanse avontuur wellicht bijgedragen tot zijn echtscheiding? Opvallend is dat zijn echtscheiding werd uitgesproken op 2 december 1897. Drie dagen later stierf zijn Eemnesser moeder Hilletje Mulder in Zaandam. Zijn vader Klaas Blij was al in 1886 overleden.

TWEDE HUWELIJK

Klaas had inmiddels een nieuwe vrouw gevonden. Het was de onderwijzeres Janna Catharina Monjé, geboren op 11 oktober 1863 in Breskens als dochter van de aannemer Pieter Monjé. Ze kwam uit een goed milieu: haar zuster Catharina trouwde met Mr. Georg August Max Kallenbach, die in verschillende plaatsen burgemeester werd.

Klaas trouwde met Janna te Breskens op 6 januari 1898, een maand na het uitspreken van zijn echtscheiding. In de trouwakte wordt hij dan ambtenaar van de Nederlandsch Zuid-Afrikaansche Spoorwegmaatschappij genoemd.

Wat er daarna gebeurd is, blijft in nevelen gehuld maar het ging niet goed met Klaas. Vijf jaar later belandt hij in Eemnes en doet dan zijn poging tot oplichting. Dat is wel vreemd met zijn achtergrond. Is zijn tweede huwelijk soms ook mislukt; is hij aan lager wal geraakt en daardoor gaan zwerven?

Aanleg van de spoorlijn Pretoria-Maputo, 200km van Pretoria. Foto ca. 1892.

Het is alleen nog bekend dat zijn huwelijk met Janna Catharina Monjé ook is stukgelopen. Zij is waarschijnlijk de vrouw, die volgens het krantenbericht met Klaas was meegekomen uit Zuid-Afrika en die hij in Rotterdam had achtergelaten. Het huwelijk is ook ontbonden en wel op 15 september 1909 te Middelburg. In de scheidingsakte wordt Klaas dan ploegbaas genoemd.

Tien jaar later, op 22 maart 1919, is Klaas in Venlo overleden, 56 jaar oud. In zijn overlijdensakte wordt geen naam van een echtgenote genoemd. Zo eindigde het wisselvallige leven van Klaas, dat ik nu weer onder de aandacht heb gebracht omdat ik het krantenbericht uit De Gooi- en Eemlander een vrijmoedig stukje journalistiek vond. Het geeft een goed tijdsbeeld. De journalist werd duidelijk niet gehinderd door een Wet op de Privacy.

Bronnen:

Gooi en Eemlander, wiewaswie.nl, Wikipedia, geheugenvannederland.nl.

ADVERTEERDERS:

Autocentrum Eemnes
Restaurant Eemland,
Partycentrum 't Koetshuys
Eemoptiek
Eric Hoofd schildersbedrijf
Notariskantoor mr. W.A. van der Sluis
Welkoop, Groen & Doen
Groentespecialzaak
Lekker Gezond

SPONSORS:

Gooiland Beveiliging B.V. – Eemnes
Adrie Hoogland Vastgoed B.V. – Eemnes
J. van Ijken B.V. Oude Bouwmaterialen
Vrienden van de Oudheidkamer

De Historische Kring Eemnes is een door de Belastingdienst erkende Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), waardoor belastingvrije schenkingen aan de vereniging kunnen worden gedaan.

Van onze vrienden moeten we het hebben!

‘Vrienden’ vervullen stille wensen van de HKE

Voor minimaal 15 euro p.j. kunnen leden
‘vriend’ worden van de Oudheidkamer.

*Vraag inlichtingen of geef u op bij:
J. Frantsen, 035-5310442*

VRIENDEN VAN DE OUDHEIDKAMER

INLEVEREN KOPIJ

- Kopij
 - handgeschreven of getypt in overleg met redactie,
 - op drager (met afdruk) en illustratiemateriaal naar J. van Gelder, Herderstasje 12,
 - per e-mail (tekst) aan: hke-lay-out@xs4all.nl
- Kopij voor het volgende kwartaalboekje ontvangen wij graag voor 15 november 2014.